

Instruktion

Fastställt av: Maria J Marklund

Upprättat av: Lena MH Lindberg

Granskare: Andreas Hedman

Organisation gäller inom: Hälso- och Sjukvårdsförvaltning, Privat primärvård

MRSA- vårdhygienisk rutin vid vård av patient**Förändringar från föregående utgåva**

Språklig bearbetning. Tvätt som är kraftigt förorenade med kroppsvätskor ska hanteras som risktvätt, desinfektionsmedel Perform är bortplockat vid slutstädning eftersom det ej finns som beställningsvara.

Omfattning

Dokumentet gäller för personal och studerande inom hälso-, sjuk- och tandvård i Region Västerbotten.

Bakgrund

Staphylococcus aureus bakterier som är resistent för meticillin förkortas MRSA.

Staphylococcus aureus tillhör vår hudflora men finns ofta mer långvarigt i näsa eller svalg. Den ger framförallt upphov till hudinfektioner men kan även orsaka sepsis. Meticillinresistens medför att alla betalaktamantibiotika, som oftast används för behandling av hud- och mjukdelsinfektioner, är verkningslösa.

Alla patienter har rätt till samma medicinska omhändertagande, bemötande och omvårdnad. Medicinsk utredning och behandling får inte hindras eller fördröjas på grund av MRSA.

Syfte

Att minska risk för smittspridning av MRSA i samband med vård, undersökning och behandling. Dokumentet kompletterar Vårdhandbokens avsnitt om multiresistenta bakterier.

Lagar och andra krav

[Smittskyddslag 2004:168](#)

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Ansvar och befogenheter

Vårdpersonal ansvarar för att vid mottagande av en patient med MRSA följa denna rutin.

Beskrivning/Genomförande

Smittvägar

Bakterierna har en förmåga att överleva länge i omgivande miljö. Omfattande utbrott på sjukhus har beskrivits. Smittspridning i vården sker genom kontaktsmitta via händer eller föremål som kontaminerats. Både patienter och personal kan smittas.

Provtagning av patient som inläggs för vård

Följ rutinerna i dokumentet *Patient – Screening multiresistenta bakterier (MRB)* på [Vårdhygiens hemsida](#). Kontakta gärna Vårdhygien för samråd.

Personal

Personal med sår, eksem, inklusive hörselgångseksem eller psoriasis ska inte delta i vården av känd MRSA-bärare. För ytterligare information se *MRB - Handläggning av multiresistenta bakterier bland vårdpersonal och vårdstuderande* på [Vårdhygiens hemsida](#)

Risikfaktorer för spridning av MRSA

Dessa kan variera för olika patienter och i olika situationer. De faktorer som innebär störst risk för spridning är:

- Hudsår, infekterade sår eller operationssår
- Skadad hud som sår, eksem eller psoriasis
- KAD (Kvarliggande urinkateter) eller RIK (Ren Intermittent Kateterisering)
- Stomier, bukdränage, PEG, trakeostomi eller andra konstgjorda kroppsöppningar
- Patient som inte kan tillämpa god handhygien (oberoende av riskfaktorer)

Vårdrutiner för patient med MRSA

- Basala hygienrutiner ska tillämpas i alla vård- och undersökningssituationer.
- Patienten ska alltid instrueras och ges förutsättningar att tillämpa egen god handhygien
- Patient som är oförmögen att tillämpa egen god handhygien ska få hjälp av vårdpersonal

Vårdrumsplacering för patient med MRSA

- Patientens medicinska behov ska avgöra vid vilken klinik och vårdavdelning patienten ska vårdas. Vid behov bör samråd ske mellan behandlande läkare, infektionsläkare och Vårdhygien.
- Patienten ska isoleras på eget vådrum med egen toalett, dusch och tvättställ.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

- Håll dörren till vådrummet stängd
- Begränsa mängden förbrukningsmaterial som förvaras i rummet
- Begränsa antalet vårdpersonal som rör sig in och ut i vådrummet.

Anmälan, information och smittspårning

- MRSA är en allmänfarlig och smittspårningspliktig sjukdom enligt smittskyddslagen. Behandlande läkare, dvs den som har vårdansvar för patienten, ansvarar för att information enligt Smittskyddslagen ges till patienten.
- Provtagande läkare ansvarar för att smittskyddsanmälan görs. Se *MRSA - Initial handläggning av nyupptäckt fall* på [Vårdhygiens hemsida](#).
- Vårdhygien ska kontaktas för medverkan vid information till vårdpersonalen och ställningstagande till smittspårning.

Måltider

- Patienten ska inta sina måltider på vådrummet.
- Porslin och bestick diskas i diskmaskin.

Tvätt och avfall

- Avfall hanteras som vanligt.
- Tvätt hanteras som vanligt men textilier som är kraftigt förorenade av urin, avföring eller kräkning skickas som risktvätt. Se anvisning Hantering av smuts och risktvätt.
- Förslut tvätt- och avfallssäckar på vådrummet.

Flegångmateriel/utrustning

- Utrustning som stetoskop, blodtrycksmanschett, termometer etc. ska vara patientbunden.
- Medicinsk utrustning som varit inne i vådrummet ska desinfekteras innan det tas ut ur rummet. Använd alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid eller det medel som tillverkaren rekommenderar.
- Flegångsmateriel desinfekteras i spol/diskdesinfektor eller med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.

Besökande

- Besökande behöver inte bära skyddsrock eller plastförkläde men informeras om hygienrutiner och om vikten av god handdesinfektion när man lämnar vådrummet.
- Besökande hänvisas till patientens vådrum och bör inte vistas i allmänna patientutrymmen eller samma dag besöka andra patienter på sjukhuset på grund av smittrisen.
- Besökande som deltar i omvårdnadsarbete ska informeras om basala hygienrutiner och tillämpa dessa.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Punktdesinfektion

- Vårdpersonal ska omedelbart torka upp spill av urin, avföring eller sekret och därefter rengöra med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.

Daglig städning

- Vårdrum och hygienutrymme städas som vanligt med allrengöringsmedel och vatten.
- Städutrustning ska desinfekteras efter användning. Informera lokalvårdaren.

Slutstädning

- När patienten skrivs ut slutstädas vådrum och tillhörande hygienutrymmen med Virkon® med noggrann mekanisk rengöring av säng, sängbord, hygienutrymme och tagytor t.ex. handtag. Se [Checklista slutstädning efter infektion](#) på linda/ Ledningssystem.

Undersökning/behandling utanför avdelningen

- Informera personalen på berörd enhet i god tid.
- Vid sängtransport ska sängen avtorkas och renbäddas samt i förekommande fall sår täckas med förband och urinpåse tömmas eller bytas innan patienten lämnar avdelningen.
- Byt till rena patientkläder samt låt patienten desinfektera händerna.
- Patienten ska transporteras direkt till undersökningsrummet.

Utskrivning

- Meddela mottagande enhet och Vårdhygien i god tid innan patienten flyttas till annan vårdenhet.
- Försäkra att patienten har fått information om MRSA-bärarskapet och förhållningsregler enligt smittskyddslagen
- Försäkra att remiss skrivits till MRSA-teamet, Infektionskliniken för fortsatt uppföljning

Vårdkontakter för person med känt MRSA-bärarskap**Vid återinläggning**

- När patient med känt MRSA-bärarskap blir inlagd inom slutenvård ska screeningprov tas. [Länk till provtagningsanvisningar.](#)
- Patienten ska vårdas på enkelrum med eget hygienutrymme
- Patienten betraktas som smittbärare så länge uppmärksamhetssymbolen är tänd
- Vid negativa screeningprover ska Vårdhygien kontaktas för bedömning av smittsamhet.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Vid polikliniska besök

- Basala hygienrutiner ska tillämpas.
- Har patienten sår eller söker för sårinfektion skall sårodling tas.
- Om möjligt låt patienten gå direkt till undersökningsrummet.

Uppföljning och riskbedömning av smittsamhet

- Patient med MRSA-bärarskap ska handläggas enligt rutinerna MRSA - *Initial handläggning vid nyupptäckt fall* och MRSA – *rutiner för uppföljning* på [Vårdhygiens hemsida](#).
- Så länge patienten har riskfaktorer för spridning enligt ovan bedöms smittsamhet kvarstå och kontrollodlingar är oftast inte meningsfulla förutom i en utbrottssituation.
- Det finns ingen definition på "smittfrihet" när det gäller MRSA. Individuell bedömning görs av MRSA-teamet på Infektionskliniken i samråd med Vårdhygien och Smittskyddsenheten. Beslut om avskrivning från kontroller och informationsplikt tas på MRSA-konferensen och beslutet dokumenteras i patientjournalen.
- Patient som avskrivits av MRSA-teamet kan vid återinläggning dela rum och behöver inte provtas för MRSA. Kliniska odlingar ska dock tas på vida indikationer, vid t.ex. hudinfektion.

Historik

Lagt in dokumentet i ny mall för ledningssystem. Ersätter dokumentet tidigare fastställt verksamhetsdokument med dokumentnummer 371907

Utarbetat av

Vårdhygien Västerbotten

Referenser

Vårdhandboken

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.